

Volume 17

January-February 2006

Parts 10&11

New C J appointed

My Justice Cyriac Joseph has been appointed as the new Chief Justice of High Court of Karnataka. Justice Cyriac Joseph was functioning as the Chief Justice of Uttaranchal High Court before his transfer to High Court of Karnataka. Justice Joseph replaces Mr. Justice N.K. Sodhi who demitted his office upon reaching the age of superannuation.

In a Solemn function held at Raj Bhavan on January 7, 2006 Governor T. N. Chaturvedi administered the oath of office to Justice Cyriac Joseph (58) and he was Sworn in as the 16th Chief Justice of High Court of Karnataka. Chief Minister N.Dharamsingh, Law Minister H.K. Patil, Chief Secretary B.K. Das, Judges from High Court of Karnataka and Kerala apart from host of other dignitaries and invitees were present on the occasion.

Hatrick of Sorts

Mr.R.N. Narasimha murthy, Senior Advocate, has taken over as the new Advocate General of Karnataka. He replaces Prof. B.T. Parthasarathy who submitted his resignation. This is the third time Mr. Murthy assuming office of the Advocate General. Previously he functioned as Advocate General during Chife Minister R.K. Hegde and Bommai's regimes.

New Judges Appointed

President A P J Abdul Kalam has appointed 4 additional judges to High Court of Karnataka. The new additional judges are Subhash BAdi, As Bopanna, a Ananda and Jawad Rahim the High Court know have a Strength of 36 Judges including the chief Justice. The new judges assumed the change on January 6. 2006

Justice Subhash B.Adi enrolled as an advocate in the year 1978. First advocate from Belgaum district to be elevated as High Court judge. He started his practice in the chamber of late S.S. Javali in Bangalore

Justice A.S. Bopanna enrolled as an advocate in 1984 Started practicing before High Court of Karnataka He was warking as Additional central Government Standing Covnset befor his elevation.

Justice N. Ananda enrolled as an advocate an 1977 Appointed as a Distrlct and sessions judge working as Registrar General before his elevation.

Justice Jawad Rahim enrolled as an advocate in 1975. started practicing in Bangalore, mostly in Mayo hall unit. Appointed as District and Sessions Judge. Working as Personal Secretary to the Chief Justice of High court of Karnataka before his elevation.

Registration of Marriages Mandatory

In a sinificant judgment delivered on February 14, the supreme court directed the centre and the state governments to make registration of marriages compulsory irrespective of the religion of the parties. The court also fixed three months time to bring in suitable legislation required for the purpose. A bench comprising Mr. Justice Arijit Passayat and Mr Justice S.H. Kapadia granted one month time for public objections, if any, saying the matter should be given wide publicity and amendments to the rules of procedure should be brought in four months time. The court made it dear that new rules should incorporate the provisions mentioning the consequences of non-registration and false declaration of marriages. The court delivered this judgment after considering the views of the National Commission for Women (NCW) which had favoured the enactment of a central legistation to weed out the laucune existing in the state legislations. The NCW also supplied a draft bill to the court. In preparing the bill NCW took into consideration the views of the

National Comission for Minorities, National Comission for Scheduled Caste and Scheduled Tribes, National comission for backward classes, practicing lawyers, representatives of women's organisations academicians and social activists.

Around the Courts

Service law :

Removal of a clerk in the co-operative department by Rajasthan government on the ground of continued absence, validity upheld;

In a Judgment delivered during first week of January 2006 the Supreme court upheld the validity of Rajasthan government order removing a clerk in the co-operative department from service as absolutely correct. Setting aside the Judgment of Rajasthan High court reducing the punishment. compulsory retirement with consequential benifits was set aside by the Apex court. A bench comprising Mr. Justice H.K. Sema and Mr. Justice A.R. Laxmanan noted that a government servant

who wilfully remains absent for three years did not have any right to receive monetary benifits for the period of absence. "Absenteeism from office for prolonged period of time without prior permission has become a principal cause of indiscipline which has greatly affected various government services" the court said while pointing out that the state government has amended the Rajasthan service Rules to provide for removal in such cases. As per the amendment, if an employee willfully remained absent for a period of more than one month he could be removed. The court noted that considering the totality of circumstances the removal was correct and could not be said to be disproportionate.

Tax-law

Auctioning of uncleared goods by customs officials fetching lower price than the indicated value is Justified - writ petition challenging the auction is not maintainable;

In a recent Judgment Karnataka High court held the customs officials have the right to auction the uncleared goods and the parties are not entitled to claim it's actual price. A reputed company claimed it had imported some goods. However, instead of same being cleared in the normal course, the customs, after realising the duty payable auctioned the goods. It was noted that the amount realised by the customs in the auction was far less than the value indicated by the company. While rejecting the writ petition filed by the company Mr. Justice D.V. Shylendra Kumar held that the goods due for clearance from the customs enables them to auction the goods if not cleared within the stipalated period. In such an event the person is only entitled to receive the amount realised in the auction minus the expense incurred for such auction. His lordship held that the writ Jurisdiction is only meant for enforcement of existing rights and not for determining the rights and thereafter enforcing them.

Labour - law :

Section 2(f) of the Employees Provident Fund and Miscellaneous Provisions Act, 1952- whether the employer is liable to contribute to the provident fund - No;

See page 4

**Read
Communique**

Roll of National Judicial Commission - A perspective

P.P. Rao, Senior Advocate

In principle the executive cannot be kept away from judicial appointments altogether. There is no country in the world where the power of appointment of Judges is exercised by the judges themselves and the role of the executive is restricted to issuing formal warrants of appointments. If the selection of candidates for judgeship were left entirely to the judges themselves from the beginning. I wonder whether a pathfinder like Justice V. R. Krishna Iyer would ever have been appointed a Judge of the Supreme Court! It is necessary that the executive which is an important and coordinate branch of the State should also have some role in the selection and appointment of Judges.

B. TRANSFERS:

The Constitution provides for transfer of a High Court Judge after consultation with the Chief Justice of India. In the fifties, this power was rarely resorted to. The suggestion that at least one-third of the High Court Judges should be persons drawn from outside the state, came from the States Reorganization Commission and was endorsed by successive Law Commissions and the Administrative Reforms Commission. The First Law Commission (1958) noticed the need for transfer in cases where local connections may embarrass local Judges in the discharge of their duties and also give rise to a belief among the public that justice has not been done impartially, but cautioned against frequent transfers and treating Judges as suspects. The Commission was aware that frequent transfers would affect the quality of appointments. The Law Commission headed by Justice H.R. Khanna (1979) noted that "although by and large the Judges of the High Courts have evoked great respect for maintaining high standards, complaints have sometimes been heard against one or other individual Judges". The transfer policy is a mixed bag. High Court Judges were transferred in large numbers during the tenure of Chief Justice M.N. Venkatachalaiah, giving rise to a spate of representations from the concerned Judges. A Committee of three senior Judges considered the grievances, but did not agree to re-transfer any Judge back to the parent High Court. There is demand for a review of the policy. Chief Justice A.M. Ahmadi had sought the views of Chief Justices and Judges of High Courts as well as of the Bar. Some of the transfers effected in 1994 have become controversial. Quite a few Judges who were transferred only to meet the target of one-third outside Judges had to face embarrassment initially in the new place before the fact that their transfers were innocuous was made

known Indiscriminate transfer of High Court Judges was commented upon by Justice O.Chinnappa Reddy thus "Though in the earlier Judges' case, the court surrendered and virtually abdicated its power, in the recent Judges case, the court have asserted itself and wrested back the powers from the executive. But the poisonous seed sown at the time of initial transfer of Judges appears to have taken root and the disastrous policy of transfer of Judges is being continued. The executive itself could not have done more to shake the confidence of the public in the judiciary than the present policy of transfer of Judges pursued by the Supreme Court. Recently, there was a massive transfer of Judges and the announcements in the newspapers read like the postings of subordinate civil servants like tahsildars and sub-registers. By one stroke of the pen, the position of the High Court Judges appears to have been reduced to that of subordinate civil servants". On the other hand, the Bar appears to be happy with outside Judges and Chief Justices in several High Courts. Chief Justices and Judges by and large do not like transfers for obvious reasons.

Broadly, transfers fall into three categories. (i) Judges of doubtful Integrity or against whom there are complaints; (ii) Judges whose close relatives practice in the same High Court; and (iii) transfers to make up the quota of one-third outside Judges. It is not difficult to deal with categories (ii) and (iii). The real difficulty lies in tackling category (i), namely Judges of doubtful Integrity against whom there are serious complaints. The pertinent question is whether transfer to another High Court makes a dishonest Judge honest? There can be no compromise regarding the integrity of a Judge. Impeachment of a Judge is almost impossible in prevailing party politics. Therefore, a feasible straight forward and effective remedy is needed to purify the streams of justice. The recent practice of appointing members of the bar as Judges in their own High Court and immediately transferring them to another High Court inhabits many a deserving lawyer from accepting judgeship. Earlier the power of appointment and transfer of judges was misused by the Executive, particularly during the Emergency and thereafter. Transfer of High Court Judges gave rise to litigation in late seventies. After the second Judges case the position has undoubtedly improved when judges themselves have been wielding the power. Experience shows that even the present position is not wholesome. It has its short comings with the scope of judicial review having been drastically curtailed. Hence the search for a better alternative.

to be contd...

The Constitutional Perspectives of Judicial Reform

C. B. Srinivasan, Senior Advocate

from last issue

The primacy of the Supreme court has been established. With this the supremacy of the administration has been vitalized, eco centered, and insulated. But, the question is, has this smooth, bloodless coup helped reformation of the system of administration? The happenings of the past decade show that the ills of administration have only shifted from the Rastrapathi Bhavan to the Moghul monument of the edifice of the Supreme Court. The appointment of Judges, their transfer, the vigilance of proper dispensation of justice have all been shouldered by the Supreme Court. But, has it brought about any reformation in the content and heart of the system; or has it continued the soulless monopoly of all powers? The answer is not far to seek. With the knowledge, intimacy and experience of working shoulder to shoulder in the precincts of the court, and in matters relating to administration of justice, is it possible for us to justifiably certify the existence of the following expectations about:

Appointment of Judges

"... to have an independent judiciary to meet all challenges, unbending before all authorities and to uphold the imperatives of the Constitution at all times, thereby preserving the judicial integrity. The person to be elevated to the judiciary must be possessed with the highest reputation for independence, uncommitted to any prior interest, loyalty and obligation and prepared under all circumstances or eventuality to pay any price, bear any burden and to meet any hardship and always wedded only to the principles of the constitution and "Rule of Law". If the selectee bears a particular stamp for the purpose of changing the cause of decisions bowing to the diktat of his appointing authority, then the independence of judiciary cannot be secured notwithstanding the guaranteed tenure of office, rights and privileges, safeguards, conditions of service and immunity.

.....an erroneous appointment of an unsuitable person is bound to produce irreparable damage to the faith of the community in the administration of justice and to inflict serious injury to the public interestif this prized concept is injured or maimed even from inside by self infliction....."

Ratnavel Pandiyan J

in AIR 1994 S.C. 268

THE CONDUCT OF JUDGES

"These have made us think about ourselves and our learned brothers in the superior judiciary of the country..... It is true that the judges of the High Courts and the Supreme Court hold their tenure not at the pleasure of the President but till they attain the prescribed age of retirement; that their removal is possible only after following an elaborate procedure; that their salaries and allowances and pension are charged on the consolidated funds of the States or of the Union; that no discussion can take place in the legislatures with respect to their conduct in the discharge of their duties except on a motion for their removal; that they have the power to punish a person for contempt of court and they are protected by a host of other provisions of law which are intended to make them feel and to remain independent of any external agency such as the executive. These as far as they go, are necessary for ensuring the independence of the judiciary. But if the judiciary should be really independent something more is necessary and that we have to seek in the judge himself and not others. A judge should be independent of himself. A judge is a human being who is a bundle of passions and prejudices, likes and dislikes, affection and ill-will, hatred and contempt and fear and recklessness. In order to be a successful judge these elements should be curbed and kept under restraint and this is possible only by education, training, continued practice, and cultivation of a sense of humility and dedication to duty. These curbs can neither be bought in the market nor injected into human system. If these things are there even if any of the protective measures provided by the Constitution and the laws go, the independence of the judiciary will not suffer. But with all these being there still a judge may not be independent. It is the inner strength of judges alone that can save the judiciary. The life of a judge does not really call for great acts of self-sacrifice; but it does insist upon small acts of self-denial almost everyday".

to be contd...

Immigration Law - UK & India

from last issue

The police powers enumerated above however, do come under the scrutiny of the system of "rights". For example, the United Kingdom courts have imposed limitations on the powers to detain by implying those limitations into the powers conferred by legislation. In the case of Tan Te Lam, the court held that detention can only be used for the purpose of the particular immigration action for which the legislation allows it to be used and if it appears that the purpose cannot be carried out within a reasonable time, the detention will no longer be lawful and the person must be released (see Seddon 2002). Therefore, excessive detention is sought to be curbed. Pressures also come from outside the country. The European Convention on Human Rights authorizes detention in immigration circumstances in only two situations: to prevent someone effecting an unauthorized entry into the country or of a person against whom action is being taken with a view to deportation or extradition. Further, the Convention provides procedural safeguards in detention circumstances. Therefore, detention within the UK would have to conform to these commitments in international law. An illustration of the conflict between the authority of the state and human rights is provided by the recent situation where the United Kingdom had to announce that it was derogating from Article 5 of the European Convention on Human Rights relating to immigration detention because the Antiterrorism, Crime and Security Act 2001 contains provisions which offend the article (see Seddon 2002).

So far the very obvious, direct and tangible manifestation of state power has been seen in the areas of detention, deportation, arrest and force. This manifestation is subject to control by the regime of "rights" both within and from outside the legal system. Both domestic legislation within the UK as well as international instruments which interact with the domestic system apprehend and foresee the possible ill-effects on migrant workers by these typical methods, even though the legislation may

Nanda Kishore, Advocate

not provide as much protection as could be provided. The typical methods of arrest, detention, deportation and force do come under scrutiny within the system. However, the argument sought to be made here is that there are subtler manifestations of power and control in the area of immigration which may well escape the scrutiny of "rights" but which nonetheless amount to an affront to the dignity and welfare of the migrant worker. It is arguable that there are a whole series of such control measures in place to control migration and in particular, the undocumented migrant. For example:

- Powers of the authorities to examine persons arriving into or leaving the United Kingdom including powers to board any ship or aircraft and search the same.
- Medical examination of persons by medical inspectors
- Duties on any person examined to furnish all information in his possession.
- Emphasis on documentation.
- Regulations requiring a person to register with the police.
- Provision for records to be made and kept of persons staying at hotels.
- Carriers, employers and others who come into contact with the undocumented migrant being controlled by "hard" and "soft" approaches.
- Finger printing of migrants.
- Security may be required for entry clearance.
- Exchange of information between different governmental bodies such as police authorities, customs and excise authorities, service providers, contractors and immigration authorities.
- Duty on registrars, if they have reasonable grounds for suspecting that a marriage is a sham marriage, to report the same to the immigration authorities.
- Wide powers on the authorities to search and seize.
- Measures of collecting data about external physical characteristics such as eye detection equipment and provision for permitting the use of information for specified purposes, which do not relate to immigration.

to be contd...

Jail term for forging

In a Su-moto content proceeding Mr. Justice S.R. Bannur math and Mr. Justice. Subhash B. Adi sentenced one Basavaraju, a resident of Hole narasipura, to undergo six months imprisonment besides paying Rs. 2000/- as fine. Basavaraju had fabricated a court order in respect of a land reforms case and the Judge observed that the action of the accused amounted to interference with the administration of Justice.

News Panorama

□ In a Judgment delivered on February 17, Italy's Highest court ruled that a man who raped the fourteen year old daughter of his girl friend can seek to have his sentence reduced on mitigating circumstances that the girl was already sexually active. While refusing to reduce the sentence the High court remanded the case to the trial court to reconsider the plea of the Appellant on the ground that the victim since the age of 13 had many sexual relations with men of every age.

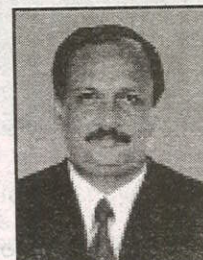
Recently a US court in Las Vegas sentenced an anti-tax crusador and author to more than thirteen years imprisonment for advising people that no US law requires them to pay income tax. Irwin schiff (78) accused the US government of trying to suppress this truth from the people. However his lawyer argued that schiff was mentally ill. While rejecting this contention the prosecution argued that schiff has deposed in the witness box that he had helped thousands of persons avoid paying USD, 2 billion in taxes.

HC Golden Jubilee

High court of Karnataka will be celebrating its golden Jubilee on 7th & 8th April 2006. President A.P.J. Abdul Kalam will be inaugurating the Golden Jubilee celebration on the 7th April 2006.

State Bar Council

A delegation of state Bar council members lead by its Chairman Y.R. Sadhashiva Reddy called on the Chief minister H.D. Kumaraswamy on 18.2.06. A representation was submitted by them seeking establishment of the Karnataka Advocates Academy, budgetary allocation of Rs. 2 Crone for advocates welfare fund and allotment of a suitable site around the High court to setup Bar Council Office.

Mr. Y.R. Sadashiva Reddy was elected as the Chairman of the Karnataka State Bar Council during February 2006.

Bar Council of India

The Bar Council of India (BCI) has framed a draft rule and forwarded it to all the State Bar councils seeking their views on the present system of addressing Judges as "My Lord" or "your Lordship". The decision to seek such views from state Bar councils was taken at a meeting of BCI held on 11-02-06 at New Delhi after considering a representation submitted by Delhi based progressive Vigilant lawyer's Forum requesting to replace the terms with "Sir" or an equivalent term.

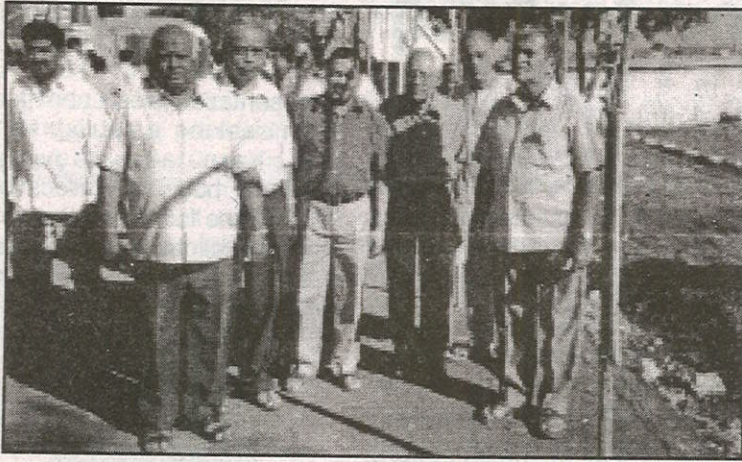
Around the country

For the first time in the country Gujarat government has decided to setup evening courts to clear the large number of pending cases and to expedite the justice delivery system. The first such court would come up in vadodara and soon after it will be replicated all over the state. This was disclosed by state law minister Mr. Ashok Bhatt in Ahmedabad on February 26.

Campus Watch

Chief justice of Karnataka High court Justice Cyriac Joseph called upon law students to create a new value system and work against the social evils existing in the society. Speaking at the inaugural function of 10th All India Moot court competition organised by University Law College Bangalore, he said that confidence and spirit to improve and achieve was what mattered rather than winning or losing a case. Students should learn to take success and defeat in their stride he said.

In the cause of Kannada

(L-R) M. Ramakrishna, K. Suryanarayana Rao, Chennappa B. Kotre, N.S. Satyanarayana Gupta, C.N. Ramaswamy Sastry, S. Srinivasa Murthy, K.G.C. Prabhu and G.S. Natarajan (Not in the picture), Advocates from Bangalore attended the 62nd Kannada Sahitya Sammelana, held at Bidar between 27th and 29th January 2006.

Kolar Diary

□ On 20.1.06 Mr. Y.R. Sadashiva Reddy, Chairman, Karnataka state Bar council, was felicitated by the Kolar District Advocates Association at Kolar

□ On 21.1.06 Mr. Justice N. Ananda, Judge, High court of Karnataka was felicitated by the Kolar District Advocates Association at Kolar.

In the general body meeting of the Kolar Bar Association held on 22.1.06 the following office bearers were elected:

President T. Amarendra; Vice president, B. Venkateshaiah, General secretary; B.K. Devaraj, Joint secretary, C. Narayana Swamy, Treasurer, S. Muniswamy Gowda, Executive committee members, A.V. Ananda, S. Anjaneya Reddy, Chandrappa, M.P. Narayana swamy, N. Srinivasa Gowda, R. Raghupathi Gowda, P. Murali Mohan Reddy, D.K. Saraswattamma, Co-optees, Bisappa Gowda, D.S. Ram Gopal, M.G. Venkata Reddy.

SC Registrar chided

In a major victory against battle on red tapism Central Information Commission recently upbraided the Supreme court Registry for its reluctance in information sharing. Acting on an Appeal filed by Delhi resident Subhash Chandra Agarwal Chief Information Commission wajahat Habibullah and Information commissioners Padma Balasubramaniam over ruled a decision of Registrar (Administration) Supreme Court turning down the Appellant's plea for greater information relating to a case. The Appellant had

requested the Registrar to furnish the status of a petition he had filed before the Chief Justice of India. In turn the Registrar had only intimated the Appellant that the petition had been transferred to the jurisdiction of the High court. While upholding the contention of the Appellant that the information provided by the Registrar was meaningless and evasive and he did not comply with requirements of section 6(3) of the Right to Information Act the commission held that the Registrar was under an obligation to furnish details of such transfer.

Around the Courts

In a Judgment delivered on February 1, the Apex courts held that trainees are not employees and that they are not entitled to provident fund. A Bench comprising Mr. Justice Arijit Pasayat and Mr. Justice. R.V. Raveendran held that the trainees were apprentices engaged under the Standing order of an organisation under the Apprentices Act and therefore employers were not obliged to contribute to the provident fund for them. While dismissing an appeal filed by Regional provident fund commissioner against the

Karnataka High Court Judgment which had quashed the order of RPF commissioner Mangalore asking central Arccanut and coco Marketing and processing co-operative Ltd. (CACMPCL) to contribute Provident Fund to 25 trainees at its chocolate factory in puttur the supreme court held that the trainees are paid stipend and there is no guarantee of employment for them. In such cases the Provident Fund Commissioner cannot ask for contribution from the employer. The contention of the Appellant counsel that the Act being a beneficial piece of legislation should get a wider meaning under section 2(F) of the Act was rejected by the court.

Horatti gets Law

In the cabinet expansion held on 17.2.06 Chief minister H.D. Kumaraswamy inducted Mr. Basavaraj Horatti as the new cabinet minister for Primary & Higher Education & Law.

Doreraju is SPP

On 20.2.06 Mr. S. Doreraju look over as the new state public prosecutor. The vacancy was caused due to resignation of Mr H.S. Chandra Mouli. Mr. Bhavani Singh has been appointed as SPP II while Mr. B.V. Pinto is appointed as Additional SPP.

The following appointments have been made in the establishment of Advocate General;

Government Advocate Mr. A.N. Venugopal Gowda, Additional Government Advocates, S.M. Chandrashekhar, S.M. Babu, Sreenivas Gowda, C.S. Patil, S.K. Srinivasa Murthy, B.V. Muralidhar, Sridhar R. Hiremath, Ramesh P. Annepanavar, PGC Chengappa, C. Umakanth, V. Vidya, M. Nagrajan and M.B. Prabhakar High court Government Pleader; T.A. Ramachandraiah.

Foreign Tour

On 09-02-06 Mr. B.S. Subbaramiah, Advocaty left Bangalore for tour of USA for 3 months.

Wedding

On 19-02-2006 Mr. Gopal V. Bilalmane, an Advocate from Bangalore, married Ms. K.J. Kavana at Madabur, N.R. Pura Tq., Chikmagalur District.

Association membership under scanner

A division bench of Karnataka High Court comprising Chief Justice Cyriac Joseph and Justice. Manjula chellur by their order dated February 14 directed the Registrar of Co-operative Societies to look into the complaints with regard to admission of any ineligible members into Bangalore Advocates Assn. and take action in accordance with rules. The bench observed that the Registrar has a statutory duty to consider representations received by him in this regard.

Know your CJ

In his first sitting in the Karnataka High Court Chief Justice Cyriac Joseph observed that he did not believe in issuing notice before admission. He pointed out that the process resulted in hearing the Appellant twice and a waste of court's time. He appealed to the counsel who argued their case for admission. Either it will be admitted or dismissed depending upon the merits of the case the CJ observed.

ILI State chapter

On February 11, Chief Justice of India. Mr. Justice Y.K. Sabharwal inaugurated the Karnataka chapter of the Indian Law Institute at the Karnataka High Court. Chief Justice of Karnataka High Court Mr. Justice Cyriac Joseph, Mr. Justice R.V. Raveendran, Judge, Supreme Court of India, Mr. Justice B. Padmaraj and Mr. Justice P.B. Shetty were present on the occasion. A host of other judges, Advocate General, Chairman State Bar Council, President AAB and invitees were present on the occasion.

In his inaugural address CJI said that ILI is the great contribution of eminent jurists. It bought under one rule judges and lawyers to provide a forum for individual and institutional research. In the year of golden jubilee of the ILI a seminar would be conducted in which Jurists from all over the world would participate, he declared. Justice Sabharwal also disclosed that ILI has the status of a deemed university and admission for LLM is conducted through a centralised test. On the future programmes CJI said that it is intended to make the entire library of ILI digital. The library has 75,000 books and steps are being taken to ensure that its benefit reach the grass root level.

Obituary

We report, with regret, that,

□ On 8.1.06 C.M. Monappa (73), Advocate, passed away at Bangalore.

□ On 13.01.06 V. Ramakrishna (45), Advocate, passed away at Bangalore.

□ On 18.1.06 H. Sarala (26), Advocate, passed away at Bangalore.

□ On 21.2.06 S.V. Raghavachar (84) Advocate and former President of AAB, passed away at Bangalore.

ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಳಸಲು

ಮುಜುಗರವೇಕೆ - ಬಳಸಲು

ಕನ್ನಡಗರಿಗೇ ಒತ್ತಾಯ ಬೇಕೆ:-

ತಾ|| ೨೮-೦೨-೨೦೦೬ರಂದು ಮಂಗಳವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧.೩೦ ಗಂಟೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ವಕೀಲರ ಭವನದ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ವಕೀಲರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೂಟ. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸಂಯುಕ್ತ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೂಟದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ “ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಳಕೆ - ಸಮಾಲೋಚನೆ ಗೋಷ್ಠಿ”ಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಜೇಶ್ವರಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶ್ರೀರವರು ನಾಡಗೀತೆ ಹಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭಗೊಂಡ ಸಭೆಗೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೂಟದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀ ದಿವಾಕರ್ ಮದ್ದೂರ್‌ರವರು ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ಹಿರಿಮೆ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಾ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವಾಗತ ಕೋರಿದರು.

ಸಭೆಯ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ-ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ಆರ್. ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ಕನ್ನಡದ ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿಗೆ ವಿದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದರು. ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಹಿರಿಯರು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಜ್ಯೋತಿ ಬೆಳಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಸಹಕರಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಧನಂಜಯ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಹಂಸವೇಣೀರವರು ಹೆಚ್ಚೇವು ಕನ್ನಡದ ದೀಪ ಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡಿದರು.

ವಕೀಲರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಲ್. ಜಗದೀಶ್‌ರವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೂಟ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಸೇರಿ ಉತ್ತಮ ಕನ್ನಡಪರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇವರ ಸತತ ಕನ್ನಡ ಪರ ಪರಿಶ್ರಮಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ವಕೀಲರ ಸಂಘ ಸದಾ ಸ್ಪಂದಿಸಿ, ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸಹಾಯಹಸ್ತ ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯುವ ವಕೀಲರು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕನ್ನಡ ಬಳಸುವಂತಾಗಬೇಕು. ಸಂಘದ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಕಾನೂನು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬೇಡಿಕೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದರು.

ವಿಚಾರ ಗೋಷ್ಠಿ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾತನಾಡುವ ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯ ಮೂರ್ತಿಗಳು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ತಮ್ಮ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಅಡಚಣೆ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸೇವಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ನೀಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಉಚ್ಚ-ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಅಧೀನ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡುವುದಕ್ಕೂ, ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೂ, ಯಾವುದೇ ಅಭ್ಯಂತರವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿರಿಯ, ಕಿರಿಯರೆಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದೆಂದರು.

ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ. ಮಾರ್ಕಂಡಪುರಂ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಹುಟ್ಟು

ಶಾಂತಿ ಕೋರಬೇಕಾದ್ದು ಮಹಾತ್ಮರ ಆತ್ಮಕಲ್ಪಾ; ನಮ್ಮ ಆತ್ಮಗಳಿಗೆ : ಬೆಳೆಗೆರೆ ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು

ಪ್ರಸ್ತುತ ನಾವು ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಸಮಾಜ ಎಷ್ಟು ವಿಡಂಬನಾತ್ಮಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾ (ಜನವರಿ 30) ಮಹಾತ್ಮರ ದಿನಾಚರಣೆಯಂದು ಮಹಾತ್ಮರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ, ಮಹಾತ್ಮಯೋಧರಿಗೆ ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಶಾಂತಿಕೋರಿದ ಸಭೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಮೇಲ್ಕಂಡಂತೆ ನುಡಿಯುತ್ತಾ ಮಹಾತ್ಮರ ಆತ್ಮ ಎಂದೂ ಅಶಾಂತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ‘ಹೇ ರಾಮ’ ಎಂದು ಪ್ರಾಣ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಅವರ ಆತ್ಮ ಶಾಂತವಾಗಿತ್ತು ಎಂದರು.

ತುಂಬು ಜೀವನದ ತಮ್ಮ ಬಾಳಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಗಾಂಧಿವಾದವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ 93ರ ಹರೆಯದ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕಠೋರವಾದ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹುತ್ತಾ, ಆತ್ಮ ಶೋಧನೆಗೆ ನೆರವಾಗುವಂತೆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ವಕೀಲರ ಸಾಹಿತ್ಯಕೂಟ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ‘ಸರ್ವೋದಯ ದಿನಾಚರಣೆ’ಗೆ ಮಹತ್ವ ತಂದರು.

೧೯೩೬ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಭೇಟಿ ನೀಡಿದಾಗ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನಾಗಿ ಅವರ ಒಡನಿರುವ ಭಾಗ್ಯ ತಮ್ಮದಾಗಿತ್ತು. ಗಾಂಧೀಜಿ ಬರಿಗಾಲಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಿರುಸಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಜತೆಗಿರಲು ನಾವು ಓಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪಾನ ನೀರೋಧದ ಬಗ್ಗೆ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಕಿಡಿಗೇಡಿಗಳ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಕುಡುಕನೊಬ್ಬ ಚಪ್ಪಲಿ ಹಾರವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮಹಾತ್ಮರ ಬಳಿ ಬಂದು, ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದನಂತೆ. ಆ ಹಾರದ ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಚಪ್ಪಲಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ಹಾಕುವಂತೆ ಆ ಕುಡುಕನಿಗೆ ಗಾಂಧೀಜಿ ಶಾಂತವಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿದರಂತೆ, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಎಳೆದೊಯ್ಯಲಾಯಿತಾದರೂ ಆದಿನ ರಾತ್ರಿ ಮಹಾತ್ಮರು ಆ ಕುಡುಕನಿಗೆ ಹಾಗನ್ನಬಾರದಿತ್ತು ಎಂದು ಮರುಗಿ, ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಬರಿಗಾಲಲ್ಲೇ ನಡೆವ ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೇ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ಯಶವಂತ ಪುರ ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಇಳಿದಾಗ ಮಹಾತ್ಮರು ಬರಿಗಾಲಲ್ಲಿ ನಡೆವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಮೋಚೆಯೊಬ್ಬ ಅವರ ಪಾದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಜೊತೆ ಚಪ್ಪಲಿ ತೊಡಿಸಲು ಹೋದಾಗ ಗಾಂಧೀಜಿ ಚಪ್ಪಲಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಬಿಸಾಡಿ ನಡೆದು ಬಿಟ್ಟರಂತೆ. ಆದರೆ ರಾತ್ರಿ ಈ ಘಟನೆಯನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಆ ಮೋಚೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಅವನಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೃಮಾಪಣೆಯಾಚಿಸಿದೆನೆಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಸಹಚರರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರಂತೆ. ಹೀಗೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಹೇಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮಹಾತ್ಮರ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ವಕೀಲರ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಅಚ್ಚರಿ ಮೂಡಿಸಿದರು.

ನಂತರ ಮಾತನಾಡಿದ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರಾದ ಜಿ.

ನಾರಾಯಣ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಕಷ್ಟ ಕೋಟನವರನ್ನು ಒಂದೇ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇ ಘೋರವು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹೋಗಿ ಆರು ದಶಕಗಳಾದರೂ ವಕೀಲರ ವೇಷಭೂಷಣ ಬದಲಾಗಲಿಲ್ಲವೇಕೆ? ಬಹುಷಃ ಕಷ್ಟ ಕೋಟು ಕೊಳೆ ಆಗದಿರುವ ಕಾರಣಕ್ಕಿರಬಹುದೆ? ಎಂದು ವಿನೋದವಾಡಿದರು. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ಅದರಂತೆ ನಡೆದ ಮಹಾತ್ಮರಂತಹ ಶ್ರೇಷ್ಠ ರಾಜಕಾರಣಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾ ಇನ್ನು 50 ವರ್ಷದ ನಂತರ ‘ಗಾಂಧೀಯಂತಹ’ ಪರಿಪೂರ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿ ಧರೆಯ ಮೇಲೆ ಇದ್ದರು ಎಂದರೆ ಯಾರೂ ನಂಬಲಾರರು ಎಂದು ಖ್ಯಾತ ವಿಜ್ಞಾನಿ ‘ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಐನ್‌ಸ್ಟೀನ್’ ಉದ್ಘಾಟನೆಯನ್ನು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಮಹಾತ್ಮರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ತತ್ವವನ್ನು ಕಷ್ಟವೆನಿಸಿದರೂ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಬದುಕು ಸಾರ್ಥಕ ಎಂದು ನುಡಿದರು.

ಅಂದು ವೇದಿಕೆ ಅಲಂಕರಿಸಿದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಯೋಧರಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಕಿರಿಯ, ತಮಗೆ ಕೇವಲ 82 ವರ್ಷ ಎಂದು ನುಡಿದ ‘ಗಾಂಧಿ ಸ್ಮಾರಕ ನಿಧಿ’ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಹೋ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯ, ಗಾಂಧೀ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತಿರುವ ಅಪಾರ ಗೌರವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಎಂದರಲ್ಲದೆ ಗಾಂಧೀಜಿ ಬರೀ ಮನುಷ್ಯ ಕುಲವಲ್ಲ, ಸಕಲ ಜೀವಜಗತ್ತನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಿರಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಯೋಧರ ಜೊತೆ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

“ದೆ ಓನ್ಲಿ ಲಿವ್ ಹು ಲಿವ್ ಫಾರ್ ಅದರ್ಸ್. ದಿ ರೆಸ್ಟ್ ಆರ್ ಲಿವಿಂಗ್ ಡೆಡ್” ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹೇಳಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತಿಗಾರಂಭಿಸಿದ ಪ್ರಧಾನ ಸತ್ರನಾಗರಿಕ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾದ ಅರಳಿ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು “ಏನೇ ಮಾಡಿದರೂ ನಾವ್ಯಾರು ಗಾಂಧಿ ಆಗಲ್ಲ; ಗಾಂಧಿ ಆಗಲು ಉಳಿದವರು ಬಿಡಲು ಎಂದು ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ನುಡಿದರು. ವಕೀಲರಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಮಹಾತ್ಮರ ಯಾವ ಗುಣಗಳನ್ನು ತಾವು ಬದುಕಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಬಾಲಕಿಯೊಬ್ಬಳು ಕೇಳಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಳಂತೆ. ಆಗ ನಾನು ‘ನೋಡಮ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರಂತೆ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬೀಡಿ ಸೇದುವುದಿಲ್ಲ - ದುಡ್ಡು ಕದಿಯುವುದಿಲ್ಲ’ ಎಂದು

೩ನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ

ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಳಸಲು ಮುಜುಗರವೇಕೆ - ಬಳಸಲು ಕನ್ನಡಗರಿಗೇ ಒತ್ತಾಯ ಬೇಕೆ :-

ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಈ ಭಾಷೆ ಹಿಂದಿನ ರಾಜವಂಶದ ಆಡಳಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜಾಶ್ರಯದೊಂದಿಗೆ ಹಲವಾರು ಕವಿಗಳ ಆಶ್ರಯತಾಣವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು ಈ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೆಳೆಯಲು ಹಾಗೂ ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ತನ್ನ ಭವ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈಗ ರಾಜವಂಶಗಳಲ್ಲ, ರಾಜಾಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲ ಜನಗಳೇ ರಾಜರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂದು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಉಳಿವಿಗೆ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರೇ, ಸದಾ ಬಳಸಿ, ಬೆಳೆಸಬೇಕಿದೆ, ಕನ್ನಡಿಗರ ಕನಸು ನನಸಾಗಬೇಕಾಗದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಷಾಭಿಮಾನ ಮೂಡುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಭಾಷಾ ಪ್ರೇಮ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಬೇಕಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಬೆಳೆದಾಗಲೇ ನಾಡಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಭಾಷೆ. ಏಳು ಜ್ಞಾನ ಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ದೀಮಂತ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡವೆಂದರು.

ಹಿರಿಯ ವಕೀಲ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಪರ ಚಿಂತಕರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ. ಹೇಮಲತಾ ಮಹಿಷಿರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಾವೆಲ್ಲ ಈ ನಾಡಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದು, ಈ ನಾಡ ಭಾಷೆ ಕಲಿಯುತ್ತಾ ಬೆಳೆದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದ ಮೇಲೆ ನಾವು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ ಮೊರೆ ಹೋಗಬೇಕಾ? ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾ ಆತ್ಮ ಕಕ್ಷಿದಾರನಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗದ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಏನು ಲಾಭ? ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜೀವಭಾಷೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಸುಂದರ ಭಾಷೆ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಏಕೆ ಮುಜುಗರ? ಅವರಿವರನ್ನು ಕಂಡು ಯಾರೂ ಮುಜುಗರ ಪಡುವ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ. ಆಡಿಕೊಳ್ಳುವವರನ್ನು ದಭಾಯಿಸುತ್ತಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಆಗ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆತ್ಮ ಸ್ಥೈರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಹಿರಿಯ - ಕಿರಿಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳೆಂಬ ಬೇಧವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ತಾವು ಸ್ವತಃ ಸುಮಾರು ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡ ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಡಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡುತ್ತಾ ಎಲ್ಲರ ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದರು.

ಸಾಹಿತಿಗಳು ರಂಗ ನಟರು ಹಾಗೂ ಕಿರುತೆರೆ ಕಲಾವಿದರಾದ ಶ್ರೀ ಲೋಹಿತಾಶ್ವರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕನ್ನಡ ಭವ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಹೊಂದಿರುವ ಭಾಷೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದು ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಬಳಸಬೇಕು ಎಂದು

ಹೇಳುವುದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ. ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗನಲ್ಲೂ ಇದ್ದು ಬೆಳೆದು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗಲೇ ಕನ್ನಡ ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಕನ್ನಡ ಬೆಳೆಸುವ ಉತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂತಹವನು ಕನ್ನಡಿಗನಾಗಿದ್ದು ವ್ಯರ್ಥವೆನ್ನುತ್ತಾ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಬೆಳೆದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಇಂದಿನ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿಯ ಕನ್ನಡದ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನೋವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತಾ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ಉಳಿಸಲು ಶ್ರಮ ಪಡದಿದ್ದರೆ ಅನ್ಯರು ಶ್ರಮಪಡುವರೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಹಲವಾರು ಕವಿಗಳ ಕವನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಚನಕಾರರ ವಚನಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುತ್ತಾ ಕನ್ನಡಿಗರ ಭಾಷಾ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಜಾಗೃತಿಯಾಗುವಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಸಿದರು. ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಳಸದ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳ ಭಾಷಾ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಟು ನುಡಿಗಳಿಂದ ಟೀಕಿಸಿ, ಇನ್ನಾದರೂ ಕನ್ನಡ ಬಳಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಗತಿಯತ್ತ ಸಾಗಲೆಂದು ಹಾರೈಸಿದರು.

ನಂತರ ವಕೀಲರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜರವರು ಹಾಗೂ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು ಸಭೆಯನ್ನು ದ್ವೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಐ. ಭಾವಿಕಟ್ಟಿರವರು ಸರ್ವರಿಗೂ ವಂದಿಸುವ ಮೂಲಕ ವಂದನಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರರವರು ಇಡೀ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನಿರೂಪಣಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಸಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ವರದಿ : ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ್
ವಕೀಲರು.

ಮದುವೆ ನಿಮ್ಮಿಷ್ಟ ಆದರೆ....

ಶ್ರೀಮತಿ ಲತಾ. ವಿ. ಮೂರ್ತಿಯವರ 'ಮದ್ದೆ ನಿಮ್ಮಿಷ್ಟ ಆದರೆ ಕಾನೂನು? ಪುಸ್ತಕ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಸಮಾರಂಭದ ಚಿತ್ರ ಎಡದಿಂದ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ, ನ್ಯಾ. ಮೂ. ಕೆ. ಎಲ್. ಮಂಜುನಾಥ್ ವೈ.ವಿ. ಗುಂಡುರಾವ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಲತಾ ವಿ. ಮೂರ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆ.

ನಗೋಣ ಬನ್ನಿ

ಮೊದಲು ಮುಚ್ಚಿರಿ, ಆಮೇಲೆ ತೆರೆಯಿರಿ!

ರೇಲ್ವೇ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಹೆಂಗಸರು ಕೆತ್ತಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

'ಕಿಟಕಿ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿ. ತೆರೆದಿಟ್ಟರೆ ನಾನು ಚಳಿಗೆ ಸತ್ತೇ ಹೋಗ್ತೀನಿ' ಒಬ್ಬಳಿಂದಳು.

'ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆ. ನಾನು ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿ ಸತ್ತು ಹೋಗ್ತೀನಿ' ಮತ್ತೊಬ್ಬಳು ಕಿರುಚಿದಳು.

'ಮೊದಲು ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿ, ಒಬ್ಬರು ಸಾಯ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತೆರೆಯಿರಿ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಸಾಯ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಸುಖವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿ' ಅಂದ ಸಹಪ್ರಯಾಣಿಕ.

ಸುಳ್ಳು ಹೇಳೋಲ್ಲ

ಮದುವೆಗೆ ಮುಂಚೆ ನನ್ನ ಹೊಗಳ್ತಾ ಇದ್ದು. ಈಗಂತೂ ಬಾಯೇ ಬಿಡ್ತಲ್ಲ ಅಂತ ರೇಗಿದಳು ಹೆಂಡ್ತಿ. ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಬಾರದು ಅಂತ ನೀನೇ ತಾನೇ ಹೇಳಿದ್ದು-ಗಂಡ ಅಸಹಾಯಕತೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ.

ಖರೇ ಹೇಳಿದೆ!

ಆಗಷ್ಟೇ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಹೊಂದಿದವ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದ. ವಯಸ್ಸಾದ ರೈತನೊಬ್ಬ ಮರವೊಂದರ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದ.

'ತಾತಾ, ಈ ಮರ ನೋಡಿ, ನೀವು ಹಳೇ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತಾ ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಕೇಜಿ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣೂ ಸಿಗೋಲ್ಲ.

ರೈತ ಹೇಳಿದ : ನೀನು ಹೇಳಿದ್ದು ಖರೇ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಜಿ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣೂ ಸಿಗೋಲ್ಲ ಯಾಕೆಂದ್ರೆ ಇದು ನೇರಳೇ ಹಣ್ಣಿನ ಮರ.

ಕುಡಿದಾಗ....

ಕುಡಿದಾಗ ನೀನು ತುಂಬ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿ...ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯಾತ ಆಕೆಯನ್ನು ಹೊಗಳಿದ.

ನಾನು ಕುಡಿದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಆಕೆ ರೇಗಿದಳು. ನಾನು ಕುಡಿದಿದ್ದೇನೆ ಅಂದ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯಾತ.

ಕತ್ತೇದೇ ತಪ್ಪು!

ಆತ ಕತ್ತೆಮೇಲೆ ಕೂತುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಜನ ನೋಡಿ ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದು ನಕ್ಕರು. 'ಏನಯ್ಯಾ, ಅಷ್ಟೂ ಗೊತ್ತಾಗೋಲ್ಲಾ? ಕತ್ತೆ ಮೇಲೆ ಹಿಂದು

ಮುಂದಾಗಿ ಕೂತಿದ್ದೀಯಲ್ಲ?' ಎಂದು ತರಾಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು.

'ಅವಿವೇಕಿಗಳಾ? ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿರಲ್ಲ, ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲದ ಕತ್ತೆ ತಿರುಗಾ ಮುರುಗಾ ಹೋಗ್ತಿದೆ ಅಂತ ನೀವ್ಯಾಕೆ ತಿಳ್ಳೋಬಾರದು' ಸವಾರ ರೇಗಿದ.

ತಲೆ ತಗೊಂಡು ಹೋಗಲಿ!

ಆತ ಗೆಳೆಯನ ಮನೆಗೆ ಬಂದ. 'ಕತ್ತೆ ಕೊಡು, ಯಾವುದೋ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು' ಅಂತ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ. ಅವನು ಬರುವುದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಗಮನಿಸಿದ ಮಿತ್ರ, ಮನೆಯೊಳಗೆ ಅವಿತು ಕುಳಿತು, ಅವರಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೆಂಡತಿ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿಸಿದ.

ಹೆಂಡತಿ ಹಾಗೇ ಹೇಳಿದಳು. ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಹೊತ್ತಿಗೇ ಅಡಗಿ ಕುಳಿತ ಗೆಳೆಯ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಮೆತ್ತಗೆ ಇಣುಕಿನೋಡಿದ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಆತ ಹೇಳಿದ; 'ನಿಮ್ಮ ಜಮಾನರು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗೋದು ತಪ್ಪೇನಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ಸಲ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗೋವಾಗ ಜೊತೆಗೇ ತಲೆಯನ್ನೂ ಮರೆಯದೇ ತಗೊಂಡು ಹೋಗೋಕೆ ಹೇಳಿ'

ಹೆಂಗೊತ್ತಾಯ್ತು?

ಊರಲ್ಲಿರೋ ಕತ್ತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಲ್ಲಬೇಕು. ಊರನ್ನು ಕತ್ತೆರಹಿತ ಪ್ರದೇಶವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ತೀರ್ಮಾನ ಆಯಿತು. ಕತ್ತೆಯನ್ನು ತುಂಬ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆತ ಕತ್ತೆಯ ಜೊತೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದ. ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದಂತೆ ಅಡಗಿ ಕುಳಿತ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ಅವನ ಮೊಬೈಲು ರಿಂಗಾಯಿತು; ಕತ್ತೆ ತಗೊಂಡು ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಬಾ ಅಂತ ಪೊಲೀಸರು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು.

ಆತ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟ; ಪೊಲೀಸರು ಮಹಾ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಕಣ್ಣೇ. ಎಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಕೂತೂ ಪತ್ತೆ ಮಾಡ್ತಾರೆ. ಕಾಡಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಕೂತಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನೂ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ.'

ಆತ ಕತ್ತೆಯ ದುರಾದೃಷ್ಟವನ್ನು ಹಳಿಯುತ್ತಾ ಊರಿಗೆ ಮರಳಿದ. (ಆಧಾರ)

ದುರ್ಬಲರ ಗೆಲೆಯ : ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರ ಶೋಷಣೆ ಎಷ್ಟು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕವಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ನ್ಯಾಯ, ವಿಚಾರ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ನಂಬಿಕೆ, ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಆರಾಧನಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸ್ಥಾನಮಾನ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳ ಸಮಾನತೆ ದೊರಕಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿರುವ ಈ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಅವುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಅರಿವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭ್ರಾಂತಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿವೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅನಿಷ್ಟಗಳಿಗೂ ಬಡತನವೇ ಕಾರಣವೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಆರು ದಶಕಗಳಾಗುತ್ತಾ ಬಂದರೂ ಯಾವುದೇ ಸಂಶಯ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನವು ಈ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನೂ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ನ್ಯಾಯ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಬಾಗಿಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೆರೆದಿರುತ್ತದೆಯೆಂಬುದು ನಿಜವಾದರೂ ಬಡವರು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತಲು ಶಕ್ತರಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ, ಅಷ್ಟಿರಲೇ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆತಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಲ್ಪ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಪಡೆಯುವುದು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು.

ಬಡತನವು ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇರುವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಅರಿವಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಜ್ಯ ನಡೆಸಲು ತಗಲುವ ದುಬಾರಿ ವೆಚ್ಚ, ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಬಡವರಲ್ಲಿರುವ ಅಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ವಿಳಂಬ ಇವುಗಳಿಂದಾಗಿ ಬಡವರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲಾಗಲೀ, ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಲೀ, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮೊರೆಹೋಗಲು ಅಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಬಡವರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಅಲೆದಾಡುವುದೋ ಇಲ್ಲವೇ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಕಂಗಾಲಾಗುವುದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ದೃಶ್ಯವಾಗಿದೆ. 'ಕಾನೂನಿನ ಅಜ್ಞಾನವು ನೆಪವಾಗುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂಬ ನೀತಿಯು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ನಾಡಿನ ಮೂಲ ಕಾನೂನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಜ್ಞಾನಿಯಾಗದಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದೆ. ಈ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೂ ಅರಿತಿದೆ. ಬಡವರು ತಾವು ಪಡೆಯಬೇಕಾದುದನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಅಡ್ಡಿ ಬರಬಾರದೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ : ಸರ್ಕಾರ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉಚಿತ ಕಾನೂನಿನ ನೆರವು ಆರ್ಥಿಕ ನಿಶ್ಚಿತ್ತತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲೆಂದೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿರುವ

ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ತನ್ನ ವಕೀಲರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಕೊಡಲು ಅಶಕ್ತನಾದ ಬಡವನಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನಿನ ಮುಂದೆ ಸಮಾನತೆ ಇವುಗಳು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅನುಚ್ಛೇದ ೩೯-ಎವನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಸಮಿತಿ, ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಸಮಿತಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಸಮಿತಿಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವು: ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು, ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು, ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಮತೀಯ ಕಾರಣದಿಂದ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದವರು, ಗುಂಪು ಘರ್ಷಣೆ, ಗಲಭೆ, ಪ್ರವಾಹ, ಭೂಕಂಪ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿನಾಶ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದವರು, ಮಾನಸಿಕ ಅಥವಾ ಬೇರಾವುದೇ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರು, ದೈಹಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಥವಾ ಜೀತಕ್ಕೊಳಗಾದವರು, ನ್ಯಾಯಿಕ ಅಭಿರಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಣಾ ಗೃಹ, ಮನೋರೋಗಿಗಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರುವವರು ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಹಂತದ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಯಾವುದೇ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ನೆರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದು ಈ ಅರ್ಜಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಶುಲ್ಕ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅರ್ಜಿಯ ಜೊತೆ ಜಾತಿ ಅಥವಾ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ (ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್) ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಬರೀ ಅಫಿಡವಿಟ್ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಸಾಕು.

ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ಸಲಹೆ : ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ : ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ೧೯೯೭ನೇ ವರ್ಷದ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಅನಂತರ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಸಮಿತಿಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಜನರಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನ ಬಗೆಗೆ ಅರಿವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು, ಅರ್ಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವು ಮತ್ತು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಹಾಗೂ ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಹೊಂದಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಸೇವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ನಿರ್ದೇಶನದ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜ್ಯದ

ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರದ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ಸಲಹಾ ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪ್ರಥಮ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಎ.ಜೆ. ಸದಾಶಿವ ಅವರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಉತ್ತಮ ಆರಂಭ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಇವರ ನಂತರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಆರ್.ವಿ. ರವೀಂದ್ರನಾರವರು (ಈಗ ಶ್ರೀಯುತರು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.) ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ತನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ಪಿ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಫಲವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗೌರವಾನ್ವಿತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ಕೆ.ಎಲ್. ಮಂಜುನಾಥ್‌ರವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ದುರ್ಬಲರಿಗೆ ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವು ದೊರಕುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅರ್ಹ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಮೂಲಕ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು 2005 ನವೆಂಬರ್ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ೧೩,೦೦೯ ಜನರಿಗೆ ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವು ಹಾಗೂ ೧೬,೨೭೧ ಜನರಿಗೆ ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ 'ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಘಟಕ' 'ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಿರುದ್ಧ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳನ್ನು, ತಡೆಯುವ ಘಟಕ'ಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರ ಬಗೆಗೆ ತನಗಿರುವ ಕಾಳಜಿ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮೆರೆದಿದೆ.

ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ: ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ, ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಕಾನೂನು ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಕಮ್ಮಟವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಿ ಅವರುಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾನೂನಿನ ಅರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತನ್ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ೬,೯೪೯ ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಕ್ರಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜರುಗಿಸಿದ್ದು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ೨೩,೩೩೯ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಡೆದಿವೆಯೆಂದರೆ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಇದುವರೆಗೆ ವಹಿಸಿರುವ ಮಹತ್ತರ ಪಾತ್ರದ ಅರಿವು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಆದೀತು. ಕಾನೂನು ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಕಮ್ಮಟಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯ ವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮನಗಂಡಿರುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಏಳು ಕಿರುಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ, ನಾಟಕಗಳನ್ನೂ ಕಾನೂನು ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿ/ಮಾಡಿಸಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇತರರೂ ಸಹ ಕಾನೂನಿನ ಬಗೆಗಿನ ತಮ್ಮ ಅರಿವಿನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಿದೆ.

ಳನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ

ಕಾನೂನು ಪುಸ್ತಕಗಳು : ಇಂದಿಗೂ ಮನುಷ್ಯನ ಜ್ಞಾನದ ಪುಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು, ಬೇರೆ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾರವು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅರಿತಲ್ಲದೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದೇ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎಟಕುವಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಜ್ಞಾನ ದಾಸೋಹವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕಾನೂನಿನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು 'ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಾಗಿ ಕಾನೂನು ಮಾಹಿತಿ-೯' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬೈಲ್ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಅಂಧರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಿದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಮೊದಲು ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು : ವ್ಯಾಜ್ಯ ನಡೆಸಲು ತಗಲುವ ದುಬಾರಿ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ವಿಳಂಬ ಇವುಗಳಿಂದಾಗಿ ಬಡವರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲಾಗಲೀ, ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಲೀ, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮೊರೆಹೋಗಲು ಅಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದರ ಅರಿವಿರುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ನವದೆಹಲಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಸೇವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ನಿರ್ದೇಶನಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾಯಂ ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹಾಗೂ ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಒಟ್ಟು ೧೧,೬೧೩ ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಬೈರಕ್‌ಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ೩,೨೨,೮೩೯ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟ್ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನೂ ಹತ್ತದೆ ಪ್ರಕರಣಗಳೂ ಇವೆಯೆಂಬ ಸಂಗತಿ ಮನನೀಯವಾದುದು. ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೆಳಗಾವಿ, ಮೈಸೂರು, ಮಂಗಳೂರು, ಧಾರವಾಡ ಹಾಗೂ ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಾಯಂ ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿದೆ.

ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರ ಗೆಲೆಯ : ಹೀಗೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಗೆಲೆಯಂತಿರುವ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಕಾನೂನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಅನುಭವಿಸಿದಾಗಲಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಶ್ರಮ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದು. ಕಾನೂನು ನೆರವು ಇಲ್ಲವೇ ಸಲಹೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುವವರು ಅಥವಾ ಕಾನೂನು ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಅಥವಾ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಹಯೋಗ ನೀಡಲಿಚ್ಛಿಸುವ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು: ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಟ್ಟಡ, ಅರಮನೆ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೦೧ ಇವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಕಾನೂನು ಸೇವಾ ಸಮಿತಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರದ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾನೂನು ಸೇವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆವರಣದಲ್ಲಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಾನೂನು ಸೇವಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

- ಎಚ್. ಎನ್. ಮೋಹನ್

ಚೌ-ಚೌ ಪದಿಗಳು

ವೇಯ್ಸ್ ಇದ್ದರೇ ಪ್ರೆಸ್ಟೀಜು

೧. ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ನಡುವೆ ಸಂಸಾರ ಬೈಟೂ,
ಗಂಡನಾದರೆ ಕುಕ್ಕರ್ ಹೆಂಡತಿಯೇ ವೇಯ್ಸ್,
ಮುನಿದು ನಿಂತರೆ ಮಡದಿ ಸಂಸಾರ ಗೋಳೇ
ವೇಯ್ಸ್ ಇಲ್ಲದರೆ ಬೇಯದು ಗಂಡನಾ ಬೇಳೆ.

ಅ-ಸಮಾ-ಜ

೨. ಸರಿ ಸಮನಲ್ಲವಾದರೂ ಅಜ - ಗಜಗಳು
ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ - ಅಸಮಾತೆಯ ಕುರುಹಾಗಿ.
ಕೆಲವು ಮಜವಾಗಿ; ಉಳಿದವಕ್ಕೆ ಸಜವಾಗಿ
ಸಹಜವೆನುವಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತ ಸಾಮಜದ ಗತಿಯಲ್ಲಿ.

ನೀಲಗಿರಿ (ನಂಬಿದವರು) ತೋಪು!

೩. ನೀಲಗಿರಿ ಮರದಂತೆ ಬೆಳೆದ ಮುಂದಾಳುಗಳು;
ಅದರಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೊರಗುವಾ ನಾವವರ ಆಳುಗಳು.
ತಂತಮ್ಮ ತಳಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದೆ,
ಪಾತಳಿಯ ಸೇರುವುದು ಉಳಿದ ಕುರಿಮಂದೆ.

ಫ್ಯಾಷನ್-ಕಂಪ್ಯಾಷನ್!

೪. ನಮ್ಮವರೂ ಕಲಿತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಫ್ಯಾಷನ್ ಷೋ
ಇತ್ತ ಶೋಕಿಯೂ ಅಲ್ಲಾ - ಅತ್ತ ತಿರುಪೋಕಿಯೂ ಅಲ್ಲ
ಮುಚ್ಚಿಡುವಂತೆ ಅಂಗಗಳ ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟೇ.
ಮಿಕ್ಕಲ್ಲ ಕಡೆ ಹೊದೆಯುತ್ತಾರೆ ಸಿಕ್ಕಾ-ಬಟ್ಟೆ.

ಕೈಂ ಡೈರಿ - ಸ್ಪೋರಿ

೫. ಎಲ್ಲರೂ ಡೈರಿಯಲು
ಬರುವುದೊಂದೇ ಸ್ಪೋರಿ
ಸುಲಿಗೆ, ಕಳ್ಳತನ;
ಕೊಲೆ ದರೋಡೆ
ಹಿಡಿದು ನೋಡಲು ಡೈರಿ
ಸ್ಪೋರಿಗಳ ಎಕ್ಸ್‌ರೇ
ಹೆಣ್ಣು ಹೊನ್ನು ಮಣ್ಣು
ಶಾಕ್ ಕೊಡುವ ವೈರೇ.

'ಅರಿವೆ' ಗುರುಗಳು

೬. ಗುರುಪ್ಪನ ಮಗ ಸ್ವಾಮಿ. ಜಿ.
ಗಂಗಪ್ಪನ ಮಗ ಗುರು. ಜಿ.
ಹೆಸರಿನ ಬಲಕೆ ಕಾವಿಯ ಅರಿವೆ ಸೇರಿ
ಆಗಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರಂತೆ ಸಾಮೀಜಿ; ಗುರುಜಿ.

ಸ (ನ)ರಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ

೭. ಭೂಮಿ ಮೇಲಿರೋ ನರಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ
ಹೇಳುವರು ಇಲ್ಲ; ಕೇಳುವರೇ ಎಲ್ಲ
ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಇಡದೆ ಹೋದರೆ ನೇವೇದ್ಯ
ಎಂ. ಧರ್ಮರಾಯನೇ ಕಡೆಗೆ ಬರೋ ವೈದ್ಯ.

- ಸೂತ್ರಧಾರ ರಾಮಯ್ಯ.

ಹೇಳುವಂತಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನನಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇದ್ದಾವುದನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾನು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅತಿರಂಜಿತವಾಗಿಸುವುದಾಗಲೀ, ಎಕ್ಕತಗೊಳಿಸುವುದಾಗಲೀ ಸಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಾಕೆಂದು ಕಿವಿಮಾತು ಹೇಳಿದರು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೂಟದ ಸರ್ವೋದಯ ದಿನದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ವಕೀಲರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡಿ. ಎಲ್. ಜಗದೀಶ್ ಅವರು ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೋರಾಟದ ಬದುಕು ಯುವ ವಕೀಲರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಬೇಕು. ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ, ಸ್ಪೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು ಎಂದು ನುಡಿದರು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಮಾರಂಭ ಮುಗಿದ ನಂತರವೂ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಗುಂಗಿನಿಂದ ಅತಿಥಿ - ಅಭ್ಯಾಗತರು ಹೊರಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ತುಂಬು ಸಾರ್ಥಕ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತ, ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಗೆ 'ನಡೆದಾಡುವ ಗಾಂಧಿ ತತ್ವ'ಗಳಂತೆ ಕಂಡ ಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಜಿ. ನಾರಾಯಣ, ಹೋ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯನವರಿಗೆ ಅಭಿಮಾನಿ ಸಂಘಗಳೇ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಆ ದಿನ ಇಂತಹಾ ಸಾರ್ಥಕ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಆಚರಿಸಲು ಶ್ರಮವಹಿಸಿದ ಒಕ್ಕೂಟದ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ, ದಿವಾಕರ ಮದ್ದೂರ್, ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ್ ಮುಂತಾದ ಉತ್ಸಾಹಿಗಳಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ.

- ಸೂತ್ರಧಾರ ರಾಮಯ್ಯ

ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆ, ಸಂ. ೨೯೮೦ "ಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೀಪ", ೧೭ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಬನಶಂಕರಿ ೨ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೭೦. ಮುದ್ರಕರು: ಪರಿಮಳ ಮುದ್ರಣಾಲಯ ೧೪೨/೨೯, ೧೦ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಶ್ರೀನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೦, ದೂರವಾಣಿ: ೨೬೫೨೫೫೧೬ ಸಂಪಾದಕರು: ಜಿ.ಎಸ್. ನಟರಾಜನ್, ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು: ಸೂತ್ರಧಾರ ರಾಮಯ್ಯ